

NESLİ TEHLİKEDE OLAN YABANI HAYVAN VE BİTKİ TÜRLERİNİN ULUSLARARASI TİCARETİNE İLİŞKİN SÖZLEŞME (CITES SÖZLEŞMESİ)

Sözleşmeciler Devletler,

Yabani hayvan ve bitkilerin çok çeşitli ve güzel biçimleriyle yeryüzünün doğal sistemlerinin yeri doldurulamaz bir parçası olduğunu ve gerek mevcut gerekse gelecek kuşaklar için korunmasının zorunlu olduğunu kabul ederek,

Yabani hayvan ve bitkilerin estetik, bilim, kültür, eğlence-dinlenme ve ekonomi açısından gittikçe artan değerinin bilincinde olarak;

Toplumların ve Devletlerin kendi yabani hayvan ve bitki varlıklarının en iyi koruyucularının yine kendilerinin olduğunu ve olması gerektiğini kabul ederek;

Ayrıca, bazı yabani hayvan ve bitki türlerinin, uluslararası ticaretin yol açtığı aşırı kullanıma karşı korunması için uluslararası işbirliğinin gerekli olduğunu kabul ederek;

Uygun önlemlerin ivedilikle alınması gerektiğine inanarak

Aşağıdaki konularda anlaşmaya varmışlardır :

Madde 1-Tanımlar

İşbu Sözleşme’de, içeriği aksini gerektirmedikçe, aşağıdaki terimler karşılığında yazılı anlamlarda kullanılacaktır:

- a. “Tür”, herhangi bir tür veya alt-tür, veya bunun coğrafi olarak ayrı bir popülasyonu anlamına gelir;
- b. “Örnek” :
 - i. Canlı veya ölü herhangi bir hayvan veya bitki;
 - ii. Hayvanlarla ilgili olarak : Ek I ve II kapsamındaki türler için, bunların kolayca tanınabilir herhangi bir parçası veya türevi; Ek III kapsamındaki türler için, söz konusu türlerin Ek III’te belirtilen, kolaylıkla tanınabilir herhangi bir parçası veya bunların türevi; ve
 - iii. Bitkilerle ilgili olarak : Ek I kapsamındaki türler için, bunların kolaylıkla tanınabilir herhangi bir parçası veya türevi; ve Ek II ve III kapsamındaki türler için, bunların kolaylıkla tanınabilir ve türlere ilişkin olarak Ek II ve III’te belirtilen herhangi bir parçası veya türevi anlamına gelir.
- c. “Ticaret”, ihracat, reeksport ithalat ve denizden giriş anlamına gelir;

- d. “Reeksport”, ithal edilmiş herhangi bir örneğin ihracı anlamına gelir;
- e. “Denizden giriş”, herhangi bir Devlet’in yetki alanında olmayan bir deniz çevresinden alınan herhangi bir türün örneklerinin bir Devlet’e sevk edilmesi anlamına gelir;
- f. “Bilimsel Mercii”, Madde IX uyarınca belirlenen ulusal bilim mercii anlamına gelir;
- g. “Yönetim Mercii”, Madde IX’a uygun olarak belirlenen ulusal yönetim mercii anlamına gelir;
- h. “Taraf”, işbu Sözleşme’nin yürürlüğe girmiş olduğu bir Devlet anlamına gelir.

Madde 2-Temel İlkeler

1. Ek I, ticaretten etkilenen veya etkilenebilen ve nesli tükenme tehlikesiyle karşı karşıya bulunan bütün türleri kapsayacaktır. Nesillerinin devamını daha fazla tehlikeye maruz bırakmamak için bu türlerin örneklerinin ticaretinin özellikle sıkı mevzuatlara tabi tutulması ve bu ticarete sadece istisnai durumlarda izin verilmesi zorunludur.
2. Ek II :
 - a. Halen nesilleri mutlak olarak tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olmamakla birlikte, nesillerinin devamıyla bağdaşmayan kullanımları önlemek amacıyla örneklerinin ticareti sıkı mevzuatlara tabi tutulmadığı takdirde soyu tükenebilecek olan türleri; ve
 - b. bu fıkranın (a) bendinde bahis edilen belirli türlerin örneklerinin Ticaretinin etkili şekilde denetim altına alınabilmesi için mevzuata tabi tutulması gereken diğer türleri kapsar.
3. Ek III, Taraflar’dan herhangi birinin, kullanımını önlemek veya kısıtlamak amacıyla kendi yetki alanı içinde düzenlemeye tabi tutulduğunu ve ticaretinin denetime alınmasında diğer Taraflar’la işbirliğine ihtiyaç duyduğunu belirttiği bütün türleri kapsar.
4. Taraflar, Ek I, II ve III kapsamındaki türlerin örneklerinin ticaretine; işbu Sözleşme’nin hükümlerine uygun olmadıkça izin vermeyeceklerdir.

Madde 3- Ek I Kapsamındaki Türlerin Örneklerinin Ticaret Mevzuatı

1. Ek I kapsamındaki türlerin örneklerinin her türlü ticareti işbu Madde’nin hükümlerine uygun şekilde yapılacaktır.
2. Ek I kapsamındaki bir türün herhangi bir örneğinin ihraç edilebilmesi için

önceden ihracat izni alınacak ve alınan izin belgesi ibraz edilecektir. İhracat izni, ancak aşağıdaki şartlar yerine getirildiği takdirde verilecektir.

a. İhracat işlemini yapan Devlet'in Bilimsel Mercii'nin, söz konusu ihracatın, ilgili türün soyunun devamına zarar vermeyeceğini bildirmiş olması;

b. İhracat işlemini yapan Devlet'in Yönetim Mercii'nin, bu örneğin söz konusu Devlet'in hayvan ve bitki varlığının korunmasına ilişkin kanunları ihlal edilmeksizin elde edilmiş olduğuna kanaat getirmesi;

c. İhracat işlemini yapan Devlet'in Yönetim Mercii'nin, herhangi bir canlı örneğin, ya ralanma, sağlık bakımından zarar görme ve zalimce davranışa maruz kalma rizikosunu en aza indirecek şekilde hazırlanacağı ve sevk edileceğine kanaat getirmesi; ve

d. İhracat işlemini yapan Devlet'in Yönetim Mercii'nin, söz konusu örnek için ithalat izninin alınmış olduğuna kanaat getirmesi.

3. Ek I kapsamındaki bir türün herhangi bir örneğinin ithali için ithalat izninin yanı sıra ihracat izni ya da reeksport belgesinin önceden alınması ve bunların ibraz edilmesi şarttır. İthalat izni ancak, aşağıdaki şartlar yerine getirildiği takdirde verilecektir :

a. İthalat işlemini yapan Devlet'in Bilimsel Mercii'nin, ithalatın, ilgili türün soyunun devamına zarar vermeyeceği bir amaç için yapılacağını bildirmiş olması;

b. İthalat işlemini yapan Devlet'in Bilimsel Mercii'nin, canlı örneğin önerilen alıcısının, bu örneğin bakımı ve barındırılması için uygun donanıma sahip olduğuna kanaat getirmesi; ve

c. İthalat işlemini yapan Devlet'in Yönetim Mercii'nin, örneğin esas olarak ticari amaçlarla kullanılmayacağına kanaat getirmesi.

4. Ek I kapsamındaki bir türün herhangi bir örneğinin reeksport edilebilmesi için önceden reeksport belgesi alınması ve bu belgenin ibraz edilmesi şarttır. Reeksport belgesi ancak aşağıdaki şartlar yerine getirildiği takdirde verilecektir :

a. Reeksport işlemini yapan Devlet'in Yönetim Mercii'nin, örneklerin işbu Sözleşme'nin şartlarına uygun olarak söz konusu Devlet'e ithal edilmiş olduğuna kanaat getirmesi;

b. Reeksport işlemini yapan Devlet'in Yönetim Mercii'nin, canlı örneğin yaralanma, sağlık bakımından zarar görme ve zalimce davranışa maruz kalma rizikosunu en aza indirecek şekilde hazırlanacağı ve sevk edileceğine kanaat getirmesi; ve

c. Reeksport işlemini yapan Devlet'in Yönetim Mercii'nin canlı örnek için ithalat

izni verilmiş olduğuna kanaat getirmesi.

5. Ek I kapsamındaki bir türün herhangi bir örneğinin denizden girişi için, söz konusu örnek hangi Devlet'in topraklarına getirildiyse o Devlet'in Yönetim Mercii'nden önceden belge alınmış olması şarttır. Bu belge, ancak aşağıdaki şartlar yerine getirildiği takdirde verilecektir.

a. Giriş yapılan Devlet'in Bilimsel Mercii'nin, bu girişin ilgili türün soyunun devamına zarar vermeyeceğini bildirmesi;

b. Giriş yapılan Devlet'in Yönetim Mercii'nin, canlı örneğin önerilen alıcısının bu örneğin barındırılması ve bakımı için uygun donanımına sahip olduğuna kanaat getirmesi; ve

c. Giriş yapılan Devlet'in Yönetim Mercii'nin örneklerin esas olarak ticari amaçlarla kullanılmayacağına kanaat getirmesi.

Madde 4- Ek II Kapsamındaki Türlerin Örneklerinin Ticaret Mevzuatı

1. Ek II kapsamındaki türlerin örneklerini konu alan her türlü ticaret, işbu Madde'nin şartlarına uygun olarak yapılacaktır.

2. Ek II kapsamındaki bir türün herhangi bir örneğinin ihraç edilebilmesi için önceden ihracat izni alınması ve bu iznin ibraz edilmesi şarttır. İhracat izni ancak, aşağıdaki şartlar yerine getirildiği takdirde verilecektir.

a. İhracat işlemi yapan Devlet'in Bilimsel Mercii'ne bu ihracatın, söz konusu türün soyunun devamına zarar vermeyeceğini bildirmesi;

b. İhracat işlemi yapan Devlet'in Yönetim Mercii'nin, söz konusu örneğin, ilgili Devlet'in hayvan ve bitki varlığının korunmasına ilişkin yasaları ihlal edilmeksizin elde edilmiş olduğuna kanaat getirmesi;

c. Canlı bir örnek söz konusuysa, İhracat işlemi yapan Devlet'in Yönetim Mercii'nin sözkonusu örneğin yaralanma, sağlık bakımından zarar görme ve zalimce davranışa maruz kalma rizikosunu en aza indirecek şekilde hazırlanacağına ve sevk edileceğine kanaat getirmesi.

3. Tarafların her birindeki Bilimsel Mercii, hem Ek II kapsamındaki türün örnekleri için o Devlet tarafından verilen ihracat belgelerini ve hem de bu örneklerin fiili ihracatlarını izleyecektir. Bilimsel Mercii, söz konusu türün varlığını bütün çeşitleriyle birlikte, içinde bulunduğu ekosistemdeki rolüne tamamen uygun olarak ve Ek I kapsamına alınmasını gerektirebilecek düzeyin önemli ölçüde ötesinde bir düzeyde sürdürebilmesi için, bu durumdaki türün örneklerinin ihracatının kısıtlanması gerektiğini tesbit ettiği takdirde, söz konusu türe ait örneklerle ilgili ihracat izinlerinin sınırlandırılmasına yönelik uygun tedbirleri ilgili Yönetim Mercii'ne bildirecektir.

4. Ek II kapsamındaki bir türün herhangi bir örneğinin ithali için önceden ihracat izni veya reeksport belgesinin alınmış olması ve bu belgenin ibrazı şarttır.

5. Ek II kapsamındaki bir türün herhangi bir örneğinin reeksport edilebilmesi için önceden reeksport belgesi alınması ve bu belgenin ibraz edilmesi şarttır. Reeksport belgesi ancak aşağıdaki şartlar yerine getirildiği takdirde verilecektir.

a. Reeksport işleminin yapılacağı Devlet'in Yönetim Mercii'nin, örneğin işbu Sözleşme'nin hükümlerine uygun olarak sözkonusu Devlet'e ithal edilmiş olduğuna kanaat getirmesi; ve

b. Reeksport işleminin yapılacağı Devlet'in Yönetim Mercii'nin, canlı örneğin yaralanma, sağlık bakımından zarar görme ve zalimce davranışa maruz kalma rizikosunu en aza indirecek şekilde hazırlanacağı ve sevk edileceğine kanaat getirmesi.

6. Ek II kapsamındaki bir türün herhangi bir örneğinin denizden girişi için, söz konusu örnek hangi Devlet'in topraklarına getirildiyse o Devlet'in Yönetim Mercii'nden önceden belge alınmış olması şarttır. Bu belge, ancak aşağıdaki şartlar yerine getirildiği takdirde verilecektir.

a. Giriş yapılan Devlet'in Bilimsel Mercii'nin, bu girişin ilgili türün soyunun devamı zarar vermeyeceğini bildirmesi; ve

b. Giriş yapılan Devlet'in Yönetim Mercii'nin, herhangi bir canlı örnek söz konusuysa bu örneğin yaralanma, sağlık bakımından zarar görme ve zalimce davranışa maruz kalma rizikosunu en aza indirecek şekilde muamele göreceğine kanaat getirmesi.

7. İşbu Maddenin 6ncı paragrafında sözü geçen belgeler, diğer ulusal bilim mercileri veya gereğinde uluslararası bilim mercileri ile istişarede bulunulmak suretiyle, Bilimsel Mercii'nin tavsiyesi üzerine bir yılı aşmayan süreler için ve söz konusu süre içinde girişi yapılacak toplam örnek sayısına ilişkin olarak verilebilir.

Madde 5- Ek III Kapsamındaki Türlerin Örneklerinin Ticaret Mevzuatı

1. Ek III kapsamındaki türlerin örneklerini konu alan her türlü ticaret, işbu Madde'nin şartlarına uygun olarak yapılacaktır.

2. Herhangi bir türü Ek III kapsamında dahil etmiş olan bir Devlet'ten söz konusu türü herhangi bir örneğinin ihraç edilebilmesi için önceden ihracat izni alınması ve bu iznin ibraz edilmesi şarttır. Bu ihracat izni ancak, aşağıdaki şartlar yerine getirildiği takdirde verilecektir.

a. İhracat işlemini yapan Devlet'in Yönetim Mercii'nin, söz konusu örneğin ilgili Devlet'in hayvan ve bitki varlığının korunmasına ilişkin yasaları ihlal edilmeksizin elde edilmiş olduğuna kanaat getirmesi;

b. Canlı bir örnek söz konusuysa, ihracat işlemini yapan Devlet'in Yönetim Mercii'ni sözkonusu örneğin yaralanma, sağlık bakımından zarar görme ve zalimce davranışa maruz kalma rizikosunu en aza indirecek şekilde hazırlanacağına ve sevk edileceğine kanaat getirmesi.

3. Ek III kapsamındaki bir türün herhangi bir örneğinin ithal edilebilmesi için, işbu maddenin 4üncü paragrafının uygulandığı durumlar hariç, menşe şahadetnamesi ile söz konusu örnek ilgili türü Ek III kapsamına dahil etmiş olan bir Devlet'ten ithal edilecekse ihracat izninin öncede ibraz edilmesi şarttır.

4. Reeksport durumunda, o örneğin reeksportu yapan Devlet'te işlem gördüğüne veya Devlet'ten reeksport edildiğine ilişkin olarak reeksport yapan Devlet'in Yönetim Mercii tarafından verilen bir belge, ithalatı yapan Devlet tarafından söz konusu örnek bakımından işbu Sözleşme'nin hükümlerine uyulmuş olduğunun kanıtı olarak kabul edilecektir.

Madde 6- İzinler ve Belgeler

1. Madde III, IV ve V'in hükümleri çerçevesinde verilen izin ve belgelerin işbu Maddenin hükümlerine uygun olması gerekir.

2. İhracat izni, Ek IV'teki modelde belirtilmiş bilgiyi kapsayacak ve verildiği tarihten itibaren yalnız 6 aylık bir süre içinde kullanılabilir.

3. Her izin veya belgede işbu Sözleşme'nin adının, tanzim eden Yönetim Mercii'nin adı ile mührünün ve Yönetim Mercii tarafından tespit edilmiş bir kontrol numarasının bulunması şarttır.

4. Yönetim Mercii tarafından verilen izin veya belgenin suretleri üzerinde sadece suret olduğunun açıkça belirtilmesi şart olup onaylanmamış hiçbir suret aslının yerine kullanılamaz.

5. Her örneğin sevki için ayrı bir izin veya belge gereklidir.

6. Herhangi bir örneğin ithal edildiği Devlet'in Yönetim Mercii ihracat izni veya reeksport belgesini ve o örneğin ithaliyle ilgili olarak ibraz edilen ithalat iznini iptal ve muhafaza edecektir.

7. Mümkün ve uygun olan durumlarda Yönetim Mercii, örneğin tespitine yardımcı olmak için örneği işaretleyebilir. Bu maksatla "işaret" kelimesi yetkili olmayan şahıslar tarafından taklit edilmesi mümkün olduğu kadar güç olacak şekilde tasarlanmış sabit bir damga, kurşun mühür veya örneğin tespitine yarayan diğer uygun araçlar anlamına gelir.

Madde 7- Ticaretle İlgili Muafiyetler ve Diğer Özel Hükümler

1. Örneklerin Taraflar'dan birinin sınırları içinden transit geçişi veya aktarılması sırasında örnekler gümrük kontrolundayken III, IV ve V. Maddelerin hükümleri uygulanmaz.

2. İhracatın veya reeksportun yapıldığı Devlet'in Yönetim Mercii'nin, bir örneğin işbu Sözleşme'nin o örnekle ilgili hükümlerinin uygulanmaya başlamasından önce alındığına kanaat getirmesi ve bu hususta bir belge vermesi durumunda III, IV ve V. maddelerin hükümleri söz konusu örneğe uygulanmaz.

3. III, IV ve V. maddelerin hükümleri zati eşya veya ev eşyası sayılan örneklere uygulanmaz. Bu muafiyet aşağıdaki durumlarda uygulanmaz.

a. Ek I kapsamındaki bir türün örnekleri söz konusu olduğunda, örneklerin sahibi bu örnekleri olağan olarak ikamet ettiği ülkenin dışında almış olup, olağan olarak ikamet ettiği Devlete ithal ediyorsa; veya

b. Ek II kapsamında bir türün örnekleri söz konusu olduğunda ;

i) Örneklerin sahibi bu örnekleri olağan olarak ikamet ettiği ülkenin dışındaki bir Devlet'te yabancı ortamdan ayırmışsa;

ii) Örnekler, örnek sahibinin olağan olarak ikamet ettiği ülkeye ithal ediliyorsa; ve

iii) Örnekler hangi Devlet'in sınırları içinde yabancı ortamdan alınmışsa o Devlet'ten bu örneklerin ihracatından önce ihracat izni alınması gerekir.

Ancak ki, Yönetim Mercii örneklerinin işbu sözleşmenin hükümlerinin, bu örneklere uygulanmasından önce alındığına kanaat getirirse.

4. Ek I kapsamındaki bir hayvan türünün ticari amaçla tutsak olarak yetiştirilmiş örnekleri ile Ek I kapsamındaki bir bitki türünün ticari amaçla suni yolla üretilmiş örnekleri, Ek II kapsamındaki türlerin örnekleri sayılacaktır.

5. İhracatçı Devlet'in Yönetim Mercii bir hayvan türünün herhangi bir örneğinin tutsak olarak yetiştirildiği veya bir bitki türünün herhangi bir örneğinin suni yolla üretildiği, veya örneğin bu şekilde yetiştirilmiş bir hayvan veya bitkinin bir parçası olduğuna veya bu şekilde yetiştirilmiş veya çoğaltılmış bir bitki veya hayvandan türetilmiş olduğuna kanaat getirmişse, Yönetim Mercii'nin bir hususta vereceği bir belge II, IV ve V. Maddelerinin hükümleri uyarınca istenen bir izin veya belge yerine geçecektir.

6. III, IV ve V. Maddelerin hükümleri, kurutulmuş bitki koleksiyonu (herbarium) örneklerinin, muhafaza edilmiş kurutulmuş veya mahfaza içine konulmuş diğer müze örneklerinin ve Yönetim Mercii tarafından verilmiş veya onaylanmış bir etiket taşıyan canlı bitki materyalinin, ülkelerinin Yönetim Mercii tarafından tescil edilmiş enstitüler ve bilim adamları arasında ticari olmayan amaçlarla ödünç verilmesine ve hibe veya mübadele edilmesine uygulanmaz.

7. Herhangi bir Devlet'in Yönetim Mercii, aşağıdaki şartlar sağlandığı takdirde III, IV ve V. Maddelerin hükümlerini uygulamayarak gezici hayvanat bahçesi, sirk, yabancı hayvan koleksiyonu, bitki sergisi veya diğer gezici sergilerin bir bölümünü oluşturan örneklerin belgesiz ve izinsiz hareketine müsaade edebilir :

a. İhracatçı veya ithalatçı örneklere ait tüm bilgileri söz konusu Yönetim Mercii'ne tescil ettirirse;

b. Örnekler işbu Maddenin 2. veya 5. paragraflarında belirtilen kategorilerden birine girerse; ve

c. Yönetim Mercii herhangi bir canlı örneğin yaralanma, sağlık bakımından zarar görme ve zalimce davranışa maruz kalma rizikosunu en aza indirecek şekilde taşınacağı ve bakılacağına kanaat getirirse.

Madde 8- Taraflarca Alınacak Tedbirler

1. Taraflar işbu Sözleşme'nin hükümlerinin uygulanmasını ve türlerin işbu Sözleşme'ye aykırı şekilde ticarete konu olmasını yasaklamak üzere uygun tedbirleri alacaklardır. Bu tedbirler:

a. Bu örneklerin ticaretini veya bulundurulmasını veya hem ticaretini hem de bulundurulmasını cezalandırmaya ve

b. Bu örneklerin ihraç eden Devlet'e müsaderesini veya geri gönderilmesini sağlamaya yönelik olacaktır.

2. İşbu Madde'nin 1. fıkrası uyarınca alınan tedbirlere ek olarak Taraflar'dan biri, gerek gördüğünde, işbu Sözleşme'nin uygulanmasında alınan tedbirlerin ihlali suretiyle ticareti yapılan bir örneğin müsaderesi nedeniyle yapılan masraflarla ilgili olarak herhangi bir iç tazmin usulü öngörebilir.

3. Taraflar, örneklerin ticareti halinde gerekli işlemlerden mümkün olduğunca en az gecikmeyle geçmelerini temin edeceklerdir. Bu geçişi kolaylaştırmak için Taraflar örneklerin gümrük işlemlerinin yapılacağı giriş ve çıkış limanlarını belirleyebilirler. Ayrıca Taraflar, yaralanma ve sağlık bakımından zarar görme rizikolarını en aza indirmek için tüm canlı örneklerin transit, bekletilme ve sevkiyat esnasında uygun muamele görmelerini temin edeceklerdir.

4. Canlı bir örneğin bu maddenin 1. fıkrasında belirtilen tedbirlerin bir sonucu olarak müsadere edilmesi halinde :

a. Örnek, müsaderenin yapıldığı Devlet'in Yönetim Mercii'ne emanet edilecektir;

b. Yönetim Mercii, ihracat işlemini yapan Devlet'le görüşmeler yaptıktan sonra masrafları ihracat işlemini yapan Devlet'e ait olmak üzere örneği ihracat işlemini yapan

Devlet'e iade edecek veya bir koruma merkezine ya da Yönetim Mercinin uygun gördüğü ve işbu Sözleşme'nin amaçlarına uygun olan diğer bir yere gönderecektir; ve

c. Yönetim Mercii, koruma merkezi veya başka bir yerin seçimi dahil bu fıkranın (b) bendinde sözü edilen kararı kolaylaştırmak için Bilimsel Mercii'den tavsiye alabilecek veya uygun gördüğünde Sekretarya'ya başvurabilecektir.

5. Bu maddenin 4. fıkrasında sözü geçen koruma merkezi, canlı örneklerin özellikle, müsadere edilmiş olanların sağlığı ile ilgilenmek üzere Yönetim Mercii tarafından tayin edilen bir kurum anlamına gelir.

6. Taraflar'dan her biri, Ek I, II ve III kapsamındaki türlerin örneklerinin ticareti ile ilgili kayıtları tanıtacaktır. Bu kayıtlar :

a. İhracatçı ve ithalatçının adı ve adresi,

b. Verilen izin ve belgelerin tipi ve sayısı; Ticaretin yapıldığı Devlet; örneklerin sayıları veya miktarları ve tipleri, Ek I, II ve III'de belirtilen türlerin isimleri; uygun olduğunda söz konusu örneklerin büyüklüğü ve cinsiyetini

kapsayacaktır.

7. Taraflar'dan her biri işbu Sözleşme'nin uygulanması ile ilgili dönemsel raporlar düzenleyecek ve Sekretarya'ya :

a. Bu maddenin 6. Paragrafının (b) alt paragrafında belirtilen bilgilerin özetini içeren bir yıllık rapor; ve

b. İşbu Sözleşme hükümlerinin uygulanması için alınan kanuni, denetleyici tedbirleri konusunda iki yılda bir rapor verecektir.

8. Bu maddenin 7. fıkrasında sözü geçen bilgiler ilgili Taraf'ın kanunlarına ters düşmediği durumlarda halkın kullanımına açık olacaktır.

Madde 9- Bilimsel ve Yönetim Mercileri

1. Taraflar'ın her biri, işbu Sözleşme'nin amaçları için :

a. İlgili Taraf adına izin veya belgeleri vermeye yetkili bir veya birkaç Yönetim Mercii; ve

b. Bir veya birkaç Bilimsel Mercii tayin edecektir.

2. Tasdik, kabul, onay veya katılım belgeleri tevdi eden bir Devlet diğer Taraflar veya Sekretarya ile haberleşmeye yetkili Yönetim Mercii'nin adını ve adresini

Depoziter Hükümete bildirecektir.

3. Bu madde çerçevesindeki atama ve yetkilerdeki herhangi bir değişiklik tüm diğer Taraflar'a iletmek üzere ilgili tarafça Sekretarya'ya bildirilecektir.

4. Bu maddenin 2. fıkrasında sözü geçen herhangi bir merci, şayet Sekretarya veya diğer bir Taraf'ın Yönetim Mercii talep ederse ona, izin ve belgelerin doğruluğunu ispat etmek için kullanılan damga, mühür veya diğer işaretlerin örneğini gönderecektir.

Madde 10- Sözleşme'ye Taraf Olmayan Devletlerle Ticaret

İhracat veya reeksportun işbu Sözleşme'ye Taraf olmayan bir Devlete yapıldığı veya ithalatın böyle bir Devlet'ten yapıldığı durumlarca, işbu Sözleşme'nin hükümlerine esas itibariyle uygun olan ve o Devlet'teki yetkili merciler tarafından verilmiş benzer dokümantasyon Taraflar'dan herhangi birince izin veya belge yerine kabul edilebilir.

Madde 11- Taraflar'ın Konferansı

1. İşbu Sözleşme'nin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç iki yıl içinde Sekretarya, Taraflar'ı Konferansa çağıracaktır.

2. Daha sonra Sekretarya, konferans aksine karar almadıkça, en az iki yılda bir olağan toplantı ve Tarafların en az üçte birinin yazılı talebi üzerine herhangi bir zamanda olağanüstü toplantı çağrısında bulunacaktır.

3. Olağan veya olağanüstü her iki çeşit toplantıda Taraflar işbu Sözleşme'nin uygulamasını gözden geçirecekler ve ayrıca :

a. Sekretarya'nın görevlerini yürütebilmesi için gerekli işlemleri yapabilecek ve mali hususlara ilişkin hükümleri kabul edebilecekler;

b. 15. madde uyarınca Ek I ve II deki değişiklikleri inceleyip kabul edebilecekler;

c. Ek I, II ve III deki türlerin ihyası ve muhafazasına yönelik gelişmeleri, gözden geçirebilecekler;

d. Sekretarya veya Taraflar'dan herhangi birince sunulan raporları ele alıp inceleyebilecek; ve

e. Uygun olduğunda, işbu Sözleşme'nin etkinliğini artırmak için tavsiyelerde buluna-bilecektir.

4. Her olağan toplantıda Taraflar bu Madde'nin 2. fıkrasındaki hükümlere uygun olarak bir sonraki olağan toplantının zamanını ve yerini tespit edebilirler.

5. Herhangi bir toplantıda Taraflar, toplantı usulünü tespit ve kabul edebilirler.

6. İşbu Sözleşme'ye taraf olmayan herhangi bir Devlet'in yanı sıra Birleşmiş Milletler, Birleşmiş Milletler'in Uzmanlık Kuruluşları ve Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı, Konferans toplantılarında gözlemcileri vasıtasıyla temsil edilebilecek fakat bu gözlemcilerin oy hakkı bulunmayacaktır.

7. Yabani hayvan ve bitkilerin korunması, muhafazası ve yönetiminde teknik yönden yetkili olan ve Sekretarya'ya Konferans toplantılarında gözlemciler tarafından temsil edilmeyi arzu ettiklerini bildiren aşağıdaki kategorilerdeki kurum veya kuruluşlar, toplantıda hazır bulunan Taraflar'dan en az üçte biri itiraz etmedikçe toplantıya kabul edileceklerdir:

a. Resmi veya gayriresmi uluslararası kurum veya kuruluşlar ve resmi ulusal kurum veya kuruluşlar; ve

b. Buldukları Devlet tarafından bu amaç için onaylanmış olan gayriresmi ulusal kurum ve kuruluşlar.

Kabul edilen bu gözlemcilerin toplantıya katılma hakkı olacak fakat oy hakları bulunmayacaktır.

Madde 12- Sekretarya

1. İşbu Sözleşme'nin yürürlüğe girmesinden sonra Birleşmiş Milletler Çevre Programı İcra Direktörü tarafından bir Sekretarya sağlanacaktır. Uygun hükümetler arası veya gayriresmi, uluslararası veya ulusal kuruluşlar ve yabani hayvan ve bitki varlığının korunması, muhafazası ve yönetiminde teknik bakımdan ehil olan kuruluşlar İcra Direktörü'ne, İcra Direktörü'nün uygun gördüğü ölçüde ve şekilde yardımcı olabilirler.

2. Sekretarya'nın görevleri şunlar olacaktır :

a. Taraflar'ın toplantılarını düzenlemek ve toplantılara hizmet vermek;

b. İşbu Sözleşme'nin XV ve XVI. maddelerindeki hükümler çerçevesinde kendisine verilen görevleri yerine getirmek;

c. Canlı örneklerin uygun olarak hazırlanması ve nakliyesine ilişkin standartlar ve örneklerin tespit şekilleri ile ilgili çalışmalar dahil olmak üzere işbu Sözleşme'nin uygulanmasına katkıda bulunacak bilimsel ve teknik çalışmaları Taraflar'ın Konferansı'nca onaylanan programlara uygun olarak yürütmek;

d. Taraflar'ca hazırlanan raporları incelemek ve işbu Sözleşme'nin uygulanmasını temin için gerekli görülen ilave bilgileri Taraflar'dan istemek;

e. İşbu Sözleşme'nin amaçları ile ilgili hususlara Taraflar'ın dikkatini çekmek;

f. Ek I, II ve III'ün güncel baskılarını bu Ekler'in kapsamındaki türlere ait

örneklerin belirlenmesini kolaylaştıracak bilgilerle birlikte dönemsel olarak yayımlayarak Taraflar'a dağıtmak;

g. Gerek işbu Sözleşme'nin uygulanması gerekse kendi çalışmaları ile ilgili yıllık raporlar ile Taraflar'ın aralarında yapacakları toplantılarda istenebilecek diğer raporları hazırlayarak Taraflar'a sunmak;

h. Bilimsel ve Teknik konularda bilgi alışverişi de dahil olmak üzere işbu Sözleşme'nin amaç ve hükümlerinin uygulanması için tavsiyelerde bulunmak;

i. Taraflar'ca kendisine verilebilecek diğer görevleri yerine getirmek.

Madde 13- Uluslararası Tedbirler

1. Sekreteryaya, aldığı bilgilerin ışığında, Ek I veya II kapsamındaki herhangi bir türün, bu türün örneklerinin ticaretinden olumsuz biçimde etkilendiği veya işbu Sözleşme'nin hükümlerinin etkili biçimde uygulanmadığına kanaat getirdiğinde, bu bilgileri ilgili Taraf'ın veya Taraflar'ın yetkili Yönetim Mercii'ne iletacaktır.

2. Bu maddenin 1. fıkrasında sözü edilen nitelikte bilgiler Taraflar'dan birine iletildiğinde söz konusu Taraf ilgili hususları mümkün olan en kısa zamanda ve kanunlarının izin verdiği ölçüde Sekreteryaya bildirecek ve uygun olan durumlarda telafi edici işlemler tavsiye edecektir. Söz konusu taraf bir soruşturmanın yapılmasının uygun olduğu kanısındaysa bu soruşturma söz konusu Taraf'ın açıkça yetkili kıldığı kişi veya kişiler tarafından yürütülecektir.

3. Gerek ilgili Taraf'ca sağlanan gerekse bu maddenin 2. fıkrasında belirtilen herhangi bir soruşturma sonucu elde edilen bilgiler müteakip Taraflar Konferansı'nda ele alınacak ve Konferans uygun gördüğü tavsiyelerde bulunabilecektir.

Madde 14- Ülke Mevzuatı ve Uluslararası Sözleşmeler Üzerindeki Etki

1. İşbu Sözleşme'nin hükümleri, Taraflar'ın:

(a) Ek 1, II ve III kapsamındaki türlerin örneklerinin ticareti, zilyetliği ve nakliyesi ile ilgili şartlar konusunda daha sıkı ulusal tedbirler alma veya bunları tamamen yasaklama; ve

(b) Ek I, II ve III kapsamında olmayan türlerin ticaretini, zilyetliğini veya nakliyesini sınırlandıran veya yasaklayan ulusal tedbirler alma konusundaki haklarını hiçbir şekilde etkilemeyecektir.

2. İşbu Sözleşme'nin hükümleri gümrük, halk sağlığı, hayvan sağlığı ve bitki karantinası konusundaki tedbirler de dahil olmak üzere örneklerin ticareti, alınması, zilyetliği veya nakliyesinin diğer yönleriyle ilgili olarak gerek halen yürürlükte olan gerekse ileride yürürlüğe girebilecek ulusal tedbirlerin hükümleri ile Taraflar'ın herhangi bir antlaşma, sözleşme veya uluslararası anlaşmadan kaynaklanan

yükümlülüklerini hiçbir şekilde etkilemeyecektir.

3. Ortak bir dış gümrük kontrolü oluşturmak ve sürdürmek ve kendi aralarındaki gümrük kontrollerini kaldırmak suretiyle bir birlik kuran veya bölgesel bir ticaret anlaşmasına girmiş veya yakın tarihte böyle bir anlaşmaya girme işlemleri tamamlanacak alan Devletler'in bu hususta aralarında yaptıkları bir antlaşma, sözleşme veya uluslararası anlaşmanın hükümleri ve bunlardan doğan yükümlülükler, söz konusu Devlet'lerin kendi aralarında yaptıkları ticaretle sınırlı olmak kaydıyla işbu Sözleşme'nin hükümlerinden hiçbir şekilde etkilenmeyecektir.

4. İşbu Sözleşme'ye Taraf olan bu Devlet, işbu Sözleşme'nin yürürlüğe girdiği sırada yürürlükte olan ve Ek II kapsamındaki deniz türlerinin korunmasıyla ilgili hükümler içeren başka bir antlaşma, sözleşme veya uluslararası anlaşmaya da taraf olduğu takdirde, söz konusu Devlet, kendi nezdinde kayıtlı gemiler tarafından alınmış olan Ek II kapsamındaki türlerin örneklerinin ticareti bakımından işbu Sözleşme çerçevesinde üstlendiği yükümlülükler tabii olmayacaktır.

5. Madde III, IV ve V'in hükümlerine bakılmaksızın, işbu maddenin 4. fıkrasına uygun olarak alınmış bir örneğin ihraç edilebilmesi için, giriş yapılan Devlet'in Yönetim Mercii'nin, söz konusu örneğin konuyla ilgili başka bir antlaşma, sözleşme veya uluslararası bir anlaşmanın hükümlerine uygun olarak alınmış olduğuna ilişkin olarak düzenlediği bir belge yeterli olacaktır.

6. İşbu Sözleşme'deki hiçbir husus, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 2750 C (XXV) sayılı kararı uyarınca toplanan Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Konferansı tarafından Deniz Hukuku'nun kodifikasyonu ve geliştirilmesi çalışmalarına ve herhangi bir Devlet'in, Deniz Hukuku'na ve kıyı Devleti ile bandıra Devleti'nin yetki alanının mahiyeti ve kapsamına ilişkin mevcut veya müstakbel hak taleplerine ve hukuki kanaatine halel getirmeyecektir.

Madde 15- Ek I ve II'de Yapılan Değişiklikler

1. Tarafların Konferans toplantılarında Ek I ve II'nin tadiline ilişkin olarak, aşağıdaki hükümler uygulanacaktır.

a. Taraflar'dan herhangi biri, müteakip toplantıda görüşülmek üzere Ek I ve Ek II'de değişiklik yapılmasını önerebilir. Değişiklik önerisinin metni toplantıdan en az 150 gün önce Sekretarya'ya iletilecektir. Sekretarya, bu maddenin 2. fıkrasının (b) ve (c) bendlerinin hükümlerine uygun olarak değişiklik konusunda diğer Taraflar'ca ve ilgili kuruluşlara danışarak elde edilen sonuçları toplantıdan en az 30 gün önce bütün Taraflar'a iletilecektir.

b. Değişikliklerin kabul edilebilmesi için toplantıda hazır bulunan ve oy veren Taraflar'ın üçte iki çoğunluğunun lehte oy vermesi gerekir. "Toplantıda hazır bulunan ve oy veren Taraflar" terimi toplantıya katılan ve lehte veya aleyhte oy veren Taraflar anlamına gelir. Oylamada çekimser kalan Taraflar değişikliğin kabulü için gerekli üçte iki çoğunluğun hesaplanmasında dikkate alınmayacaktır.

c. Bir toplantıda kabul edilen değişiklikler, bu maddenin 3. fıkrasına göre çekimser olan Taraflar hariç bütün Taraflar bakımından toplantıdan 90 gün sonra yürürlüğe girecektir

2. Ek I ve II'nin Tarafların Konferans toplantıları arasında değiştirilmesiyle ilgili olarak aşığıdaki hükümler uygulanacaktır:

a. Taraflar'dan herhangi biri, bu fıkrada bahsedilen posta usullerine uygun olarak, Toplantılar arasında tetkik edilmek üzere, Ek I veya II'de bir değişiklik yapılmasını önerebilir.

b. Deniz türleriyle ilgili olarak, Sekretarya, önerilen değişiklik metni kendi eline geçer geçmez bunu derhal taraflara iletacaktır. Ayrıca, bu türlerle ilgili olarak bu türlerle ilgili işlevleri olan hükümetler arası kuruluşlara, özellikle bu kuruluşların sağlayabileceği bilimsel verileri elde etmek ve bu kuruluşların uyguladığı koruma tedbirleri varsa bunların koordinasyonunu temin etmek amacıyla danışacaktır. Sekretarya, bu kuruluşlar tarafından sağlanan veri ve ifade edilen görüşleri ve kendi bulgularını ve tavsiyelerini Taraflar'a mümkün olan en kısa sürede iletacaktır.

c. Sekretarya, deniz türleri dışındaki türlerle ilgili değişiklik önerileri kendi eline geçer geçmez bunları Taraflar'a iletcek ve daha sonra mümkün olan en kısa sürede kendi tavsiyelerini iletacaktır.

d. Bu fıkranın (b) veya (c) bendleri uyarınca Sekretarya'nın kendi tavsiyelerini iletmış olduğu tarihten itibaren 60 gün içinde Taraflar'dan herhangi biri Sekretarya'ya, ilgili herhangi bir bilimsel veri veya bilgiyle birlikte, önerilen değişiklik hususunda herhangi bir mütalaasını bildirebilir.

e. Sekretarya, alınan cevaplarla birlikte kendi tavsiyelerini mümkün olan en kısa sürede Taraflar'a iletacaktır.

f. Bu fıkranın (e) bendinin hükümleri çerçevesinde, cevap ve tavsiyelerin iletilmiş olduğu tarihten itibaren 30 gün içinde değişiklik önerisine ilişkin olarak Sekretarya'ya hiçbir itiraz ulaşmadığı takdirde değişiklik işbu Maddenin 3üncü fıkrasına uygun olarak çekimser olan Taraflar hariç bütün Taraflar bakımından 90 gün sonra yürürlüğe girmiş olacaktır.

g. Taraflar'dan herhangi biri Sekretarya'ya itirazını iletteği takdirde önerilen değişiklik, bu fıkranın (h), (i) ve (j) bendlerinin hükümleri uyarınca postayla oylamaya sunulacaktır.

h. Sekretarya kendisine itiraz bildirimini gönderilmiş olduğunu Taraflar'a bildirecektir.

i. Sekretarya'nın bu fıkranın (h) bendi uyarınca gönderdiği bildirim tarihinden itibaren 60 gün içinde Taraflar'ın en az yarısı Sekretarya'ya lehte, aleyhte veya çekimser oy göndermediği takdirde öngörülen değişiklik, daha ayrıntılı olarak

görülmek üzere Konferans'ın müteakip toplantısına havale edilecektir.

j. Taraflar'ın yarısının oylarını göndermiş olması kaydıyla değişiklik, oy veren Taraflar'ın üçte iki çoğunluğu ile kabul edilecektir.

k. Sekretarya oylamanın sonucunu bütün Taraflar'a bildirecektir.

l. Önerilen değişikliğin kabulü halinde bu değişiklik işbu maddenin 3. fıkrasına uygun olarak çekince koyan Taraflar hariç bütün Taraflar bakımından değişikliğin kabulünün Sekretarya tarafından bildirildiği tarihten 90 gün sonra yürürlüğe girecektir.

3. İşbu Maddenin 2. fıkrasının (i) bendi veya 1. fıkranın (c) bendinde öngörülen 90 günlük süre sırasında Taraflar'dan herhangi biri, Depoziter Hükümete yazılı bildirimde bulunmak suretiyle değişiklikle ilgili olarak çekimser olabilir. Söz konusu Taraf bu çekimserliği kaldırıncaya kadar ilgili türlerin ticareti hususunda işbu Sözleşme'ye Taraf olmayan bir Devlet sayılacaktır.

Madde 16- Ek III ve Buna Ait Değişiklikler

1. Taraflardan herhangi biri Madde II'nin 3. fıkrasında belirtilen amaçlar için kendi yetki alanı içinde düzenlemeye tabi olacağını tesbit ettiği türlerin bir listesini herhangi bir zamanda Sekretarya'ya sunabilir. Ek III, ilgili türlerin söz konusu Ek'e dahil edilmek üzere sunan Taraf'ın adını, bu türlerin bilimsel adlarını ve Madde I'in (b) bendinin amaçları açısından bu türlerle ilişkili olduğu belirtilen bitki veya hayvan parçaları veya türevleri varsa bunları kapsayacaktır.

2. Sekretarya, işbu Madde'nin 1. bendinin hükümlerine göre sunulan her listenin kendi eline geçmesinden sonra mümkün olan en kısa zamanda bu listeyi Taraflar'a ileticektir. Liste Taraflar'a iletildiği tarihten itibaren 90 gün sonra Ek III'ün bir bölümü olarak yürürlüğe girecektir. Listenin iletilmesinden sonra herhangi bir zamanda Taraflar'dan herhangi biri Depoziter Hükümet'e yazılı bildirimde bulunarak herhangi bir tür veya bunun parçaları veya türevleri ile ilgili olarak çekimser kalabilir ve bu çekimserlik kaldırılana kadar ilgili Devlet söz konusu tür veya bunun parçaları veya türevlerinin ticareti ile ilgili olarak işbu Sözleşme'ye Taraf olmayan bir Devlet sayılacaktır.

3. Bir türü Ek III kapsamına dahil ettiren herhangi bir Taraf, Sekretarya'ya herhangi bir zamanda yazılı bildirimde bulunarak bu türün Ek III kapsamından çıkarılmasını isteyebilir ve Sekretarya kapsamdan çıkarma yazısını bütün Taraflar'a ileticektir. Kapsamdan çıkarma bu yazının iletilmesinden 30 gün sonra yürürlüğe girecektir.

4. İşbu Madde'nin 1. bendi uyarınca bir liste sunan bir Taraf söz konusu türün korunmasına ilişkin ülke kanunları ve mevzuatlarının bir nüshasını kendisinin uygun gördüğü ve Sekretarya'nın isteyebileceği yorumlarla birlikte Sekretarya'ya sunacaktır. Söz konusu tür Ek III kapsamında kaldığı sürece ilgili Taraf konuyla ilgili olarak kabul edilmiş olabilecek yeni Kanun ve mevzuatları ve bunlarla ilgili yorumları Sekretarya'ya bildirecektir.

Madde 17- Sözleşme'nin Tadili

1. Taraf'ların en az üçte birinin yazılı talebi üzerine Taraflar'ın Konferansı işbu Sözleşme'de yapılacak değişiklikleri görüşmek ve kabul etmek üzere Sekretarya tarafından olağanüstü toplantıya çağrılır. Bu gibi değişikliklerin kabul edilebilmesi için toplantıda hazır bulunan ve oy veren Taraflar'ın üçte iki çoğunluğunun lehte oy vermesi gerekir. "Toplantıda hazır bulunan ve oy veren Taraflar" terimi toplantıya katılan ve lehte veya aleyhte oy veren taraflar anlamına gelir. Oylamada çekimser kalan Taraflar değişikliğin kabulü için gerekli üçte iki çoğunluğun hesaplanmasında dikkate alınmaz.

2. Önerilen herhangi bir değişiklik metni Sekretarya tarafından bütün Taraflar'a toplantı tarihinden en az 90 gün önce iletilecektir.

3. Herhangi bir değişiklik, bu değişikliği kabul eden Taraflar bakımından söz konusu değişikliğe ilişkin kabul belgesinin Taraflar'ın en az üçte ikisince Depoziter Hükümet'e tevdi edilmesinden 60 gün sonra yürürlüğe girer. Daha sonra bu değişiklik başka Taraflar'ca da kabul edildiği takdirde değişiklik söz konusu Taraf bakımından söz konusu Taraf'ın değişiklikle ilgili kendi kabul belgesini tevdi etmesinden 60 gün sonra yürürlüğe girecektir.

Madde 18- İhtilafların Halli

1. İşbu Sözleşme'nin yorumlanması veya uygulanması ile ilgili olarak iki veya daha fazla Taraf arasında çıkabilecek ihtilaflar aralarında ihtilaf olan Taraflar arasında müzakere yoluyla halledilecektir.

2. İhtilaf işbu Madde'nin 1. bendine göre halledilemediği takdirde Taraflar aralarında mutabakata vararak ihtilafı, özellikle Lahey Daimi Tahkim Mahkemesi olmak üzere, hakeme havale edebilirler ve Taraflar ihtilafı hakeme havale etmekle tahkim kararının bağlayıcılığını kabul etmiş sayılırlar.

Madde 19- İmza

İşbu Sözleşme 3 Nisan 1973 tarihine kadar Washington'da, daha sonra ise 31 Aralık 1974 tarihine kadar Bern'de imzaya açık olacaktır

Madde 20- Tasdik, Kabul, Onay

İşbu Sözleşme tasdik, kabul veya onaya tabidir. Tasdik, kabul veya onay belgeleri Depoziter Hükümet sıfatıyla İsviçre Konfederasyonu Hükümeti'ne tevdi edilecektir.

Madde 21- Katılım

İşbu Sözleşme süresiz olarak katılıma açıktır. Katılım belgeleri Depoziter Hükümet'e tevdi edilecektir.

Madde 22- Yürürlük

1. İşbu Sözleşme, onuncu tasdik, kabul, onay veya katılım belgesinin Depoziter Hükümet'e tevdiinden 90 gün sonra yürürlüğe girer.
2. Onuncu tasdik, kabul, onay veya katılım belgesinin tevdiinden sonra işbu Sözleşme'yi tasdik veya kabul eden veya onaylayan veya işbu Sözleşme'ye katılan her Devlet bakımından işbu Sözleşme, söz konusu Devlet'in kendi tasdik, kabul, onay veya katılım belgesini tevdiinden 90 gün sonra yürürlüğe girer.

Madde 23- Çekinceler

1. İşbu Sözleşme'nin hükümlerine genel çekinceler konulamaz. İşbu madde ile XV. ve XVI. Maddelerin hükümlerine uygun olarak özel çekinceler konabilir.
2. Herhangi bir Devlet, kendi tasdik, kabul, onay veya katılım belgesini tevdi ederken :
 - a. Ek I, II veya III kapsamındaki bir veya birkaç türe; veya
 - b. Ek III kapsamındaki bir türle ilgili olarak belirlenmiş herhangi bir türün parçaları veya türevlerine ilişkin olarak özel bir çekince koyabilir.
3. Herhangi bir taraf işbu Madde'nin hükümlerine uygun olarak koyduğu çekinceyi kaldırıncaya kadar söz konusu çekinceye belirtilen türler veya parçalar ya da türevlerin ticareti bakımından işbu Sözleşme'ye taraf olmayan bir Devlet sayılır.

Madde 24- Sözleşme'den Çekilme

Taraflar'dan herhangi biri Depoziter Hükümet'e herhangi bir zamanda yazılı bildirimde bulunarak işbu Sözleşme'den çekilebilir. Sözleşme'den çekilme yazılı bildirimde Depoziter Hükümet'in eline geçmesinden oniki ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 25- Depoziter Hükümet

1. Her biri eşit ölçüde geçerli olmak üzere Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca olarak düzenlenmiş olan işbu Sözleşme'nin aslı Depoziter Hükümet'e tevdi edilecek ve Depoziter Hükümet Sözleşme'nin tasdikli suretlerini Sözleşme'yi imzalamış bulunan veya Sözleşme'ye katılma belgelerini sunmuş olan bütün Devletler'e iletacaktır.
2. Depoziter Hükümet, imzalanma işlemlerini, tasdik, kabul, onay ve katılım belgelerinin kendisine tevdiini, işbu Sözleşme'nin yürürlüğe girdiğini, Sözleşme'de yapılan değişiklikleri, konulan ve kaldırılan çekinceleri ve Sözleşme'den çekilme bildirimlerini Sözleşme'yi imzalamış olan veya Sözleşme'ye sonradan katılmış olan bütün Devletler ile Sekreteryaya bildirecektir.

3. İşbu Sözleşme'nin yürürlüğe girmesi üzerine derhal, Sözleşme'nin tasdikli bir sureti Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin 102. maddesine göre tescil ve ilan edilmek üzere Depoziter Hükümet tarafından Birleşmiş Milletler Sekretaryası'na iletilecektir.

Keyfiyeti tevsiken, aşağıda imzaları bulunan ve Sözleşme'yi imzalamaya usulünce yetkili kılınmış Murahhas Delegeler işbu Sözleşme'yi imzalamışlardır.

Washington'da, Bin Dokuz Yüz Yetmiş Üç yılının Mart ayının üçüncü günü tanzim edilmiştir.